

Rapport – grundläggande granskning

Bildningsnämnden

Innehåll

Innehåll	2
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och Revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Metod och avgränsning	4
Iakttagelser löpande verksamhet	4
Nämndens styrning och kontroll av verksamheten	4
Nämndens styrning och kontroll av ekonomin	5
Iakttagelser nämndens redovisning av utförd verksamhet	5
Bedömning	6
Intern kontroll	7
Sammanfattande bedömning	9
Övriga iakttagelser och risker	9
Bilaga nämndens målluppfyllelse	10

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder. Styrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Vi har på uppdrag av revisorerna i Linköpings kommun grundläggande granskat bildningsnämnden.

Denna rapport är en sammanställning av de sakkunnigas grundläggande granskning 2022.

Granskningen har utförts av Linn Bergman och Lena Salomon, PwC.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningens syfte är att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om kommunstyrelsen/nämnderna har en ändamålsenlig styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomi.

Följande frågor ska besvaras:

1. Har nämnden/styrelsen följt upp och rapporterat verksamhetens resultat och beslutat om åtgärder vid avvikelser?
2. Har nämnden/styrelsen följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi och beslutat om åtgärder vid avvikelser?
3. Har nämnden/styrelsen till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?
4. Internkontroll
 - a. Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?
 - b. Har nämnden tagit del av en riskanalys som underlag för kontroller eller riskhantering inom väsentliga områden?
 - c. Har riskanalysen utgått från mål och lagar och regler?
 - d. Är roller och ansvar för den interna kontrollen mellan nämnd och förvaltning tydlig?
 - e. Utvärderas den interna kontrollen i syfte att säkerställa att den fungerar och tar nämnden/styrelsen del av utvärderingen?
 - f. Har nämnden följt upp internkontrollarbetet och hanterat avvikelser?

Revisionskriterier

De bedömningsgrunder som använts i granskningen som utgångspunkt för analys, slutsatser och bedömningar bygger på följande lagstiftning och kommunens styrdokument:

- Kommunallag (2017:725).
- Linköpings kommuns reglemente, fastställt av kommunfullmäktige.
- Linköpings kommuns budget för 2022 med plan för 2023-2025.

Metod och avgränsning

Granskningen är översiktlig och behandlar främst styrning mot mål, nämndens systematiska arbete med intern styrning och kontroll samt nämndens måluppfyllelse och budgetföljsamhet vid årets slut. Granskningen av intern kontroll avser nämndens internkontrollplan som ska tas fram enligt reglementet. Avrapportering sker med fokus på avvikelser.

Granskning har skett av nämndens internbudget och verksamhetsplan 2022, delårsrapport per augusti 2022 och verksamhetsberättelse för 2022. Vidare har vi tagit del av uppföljningar av ekonomi och verksamhet samt nämndens handlingar och protokoll. Rapportering av revisionsfråga 1 och 2 lämnades i oktober 2022.

Rapporten är sakgranskad av berörda tjänstepersoner.

Iakttagelser löpande verksamhet

De iakttagelser som görs i detta avsnitt avser att löpande granska att nämnden styr verksamheten mot mål och uppdrag. Granskningen avser perioden fram till delårsrapporten avseende 31 augusti och besvarar revisionsfråga 1 och 2. Rapporteringen lämnades i oktober/november 2022.

Nämndens styrning och kontroll av verksamheten

Har bildningsnämnden följt upp och rapporterat verksamhetens resultat och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Nämnden har följt verksamheten i två delårsrapporter, en per sista mars och en per sista augusti. I delårsrapporterna sker uppföljning av alla delar enligt internbudgeten. Delårsrapporten per den sista mars lämnas inte till kommunfullmäktige.

Nedan lämnas de iakttagelser som gjorts utifrån delårsrapporten per den 31 augusti, som lämnas till kommunfullmäktige.

Bildningsnämnden har i internbudgeten angivit 11 mål och fem nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdrag i enlighet med kommunfullmäktiges budget för 2022. Till majoriteten av målen finns mätbara indikatorer och målvärden för 2022. För målet "Ändamålsenlig förvaltningsorganisation" anges i internbudgeten att indikator ska tas fram under hösten 2021. I delårsrapporten per augusti finns indikatorer för målet. Mål och indikatorer för målområdet medarbetare fastställs av kommunstyrelsen.

I bilaga till internbudgeten redovisar förvaltningen en verksamhetsplan som ska beskriva de aktiviteter och handlingsplaner som krävs för att bland annat uppfylla strategiska utvecklingsuppdrag och nämndmål.

I delårsrapporten per augusti bedömer nämnden att tre mål uppnås och att fem delvis uppnås vid årets slut. Tre mål kan inte bedömas. Nämndens bedömning utgår från att genomförda och pågående aktiviteter bidrar till måluppfyllelsen och att flera indikatorer inte mäts förrän senare i höst. Bedömningen är i enlighet med de instruktioner nämnden erhållit av kommunledningsförvaltningen. Se bilaga nämndens måluppfyllelse

Utbildningsförvaltningen har följt upp de strategiska utvecklingsuppdragen enligt kommunfullmäktiges budget. Majoriteten av aktiviteterna är genomförda eller pågående och bedöms genomföras under året. Tre aktiviteter bedöms inte genomföras under 2022 och blir förskjutna till 2023.

Bedömning

Har bildningsnämnden följt upp och rapporterat verksamhetens resultat och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Bildningsnämnden har följt upp och rapporterat verksamhetens resultat. Några större avvikelser som kräver åtgärder har inte iakttagits.

Nämndens styrning och kontroll av ekonomin

Har bildningsnämnden följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Nämnden har följt verksamhet och ekonomi i månadsrapporter och i två delårsrapporter, en per sista mars och en per sista augusti.

Nämnden redovisar i delårsrapporten per sista augusti ett överskott på 39,4 mnkr jämfört med budget. Nämndens helårsprognos visar på ett överskott på 10,7 mnkr. Överskottet beskrivs till största del bero på att inte alla elever i årskurs 1 ligger med i resursfördelningen för juli och augusti vilket regleras i september. Därutöver beror avvikelserna på kostnader som förväntas ge högre utfall under hösten jämfört med hittills 2022, varav de största posterna utgörs av lokalkostnader, ferieanställningar och elevresor.

Bedömning

Har bildningsnämnden följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Bildningsnämnden har följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi. Några större avvikelser som kräver åtgärder har inte iakttagits.

Iakttagelser nämndens redovisning av utförd verksamhet

De iakttagelser som görs nedan avser nämndens redovisning av utförd verksamhet enligt mål, uppdrag och budget per den 31 december 2022.

Har nämnden/styrelsen till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?

Nämnden redogör för måluppfyllelsen i verksamhetsberättelsen. Nämndens bedömning utgår från nämndens indikatorer och att genomförda och pågående aktiviteter bidrar till måluppfyllelsen. En beskrivning av grunden för nämndens bedömning lämnas för alla mål.

Nämnden har följt upp och redovisat utfallet av intebudgetens indikatorer.

Bildningsnämnden har genomfört fem av nio strategiska utvecklingsuppdrag och samtliga utom ett nämndspecifika uppdrag som erhöles i kommunfullmäktiges budget. Två uppdrag anges pågå och två uppdrag kvarstår. Uppdragen som kvarstår ska genomföras under 2023.

Förvaltningen har följt upp verksamhetsplanen och lämnat den till nämnden. Samtliga aktiviteter följs upp och majoriteten av dem är enligt uppföljning av verksamhetsplanen genomförda. Några aktiviteter pågår eller är kvarstående, för dessa finns plan för genomförande kommenterat.

I verksamhetsberättelsen bedömer nämnden två mål som uppnådda, åtta mål som delvis uppnådda och ett mål som ej uppnått. Se bilaga nämndens måluppfyllelse. Ett av målen som bedöms vara uppnått för 2022 är "hög avtalstrohet". Målet var att 95 procent av inköpen ska göras via kommunens e-handel och utfallet är 86,6 procent, vi konstaterar därför att nämnden inte uppnått uppställt mål.

Nämnden redovisar ett positivt resultat på 23,1 miljoner kronor jämfört med budget.

Bedömning

Har nämnden/styrelsen till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?

Nämnden har i allt väsentligt redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget.

Bedömningen grundar sig på följande

Vi delar i allt väsentligt nämndens bedömning om måluppfyllelsen men kan utifrån nämndens rapportering inte styrka att målet "hög avtalstrohet" kan bedömas vara uppnått.

Nämndens måluppfyllelse bedöms som delvis tillräcklig.

Vi har utgått kommunens generella utgångspunkter av måluppfyllelsen i vår bedömning av måluppfyllelsen:

- när 75-100% av nämndmålen är uppfyllda är måluppfyllelsen tillräcklig
- när 50-74% av nämndmålen är delvis uppfyllda är måluppfyllelsen delvis tillräcklig
- när 0-49% av nämndmålen förväntas/är ej uppfyllda är måluppfyllelsen inte tillräcklig

Nämnden redovisar ett positivt resultat på 23,1 miljoner kronor jämfört med budget.

Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelse
Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?	Ja	Internkontrollplan för 2022 beslutas 2021-10-28 § 124.
Har nämnden tagit del av en riskanalys som underlag för kontroller eller riskhantering inom väsentliga områden?	Delvis	Vi har inte tagit del om information som styrker att nämnden tagit del av riskanalys för 2022. På sammanträdet 2022-06-15 presenterades riskbruttolista och förslag på IK-plan 2023 så att nämnden kunde göra riskvärdering och besluta om prioritering av vilka kontrollmoment som skulle vara med i internkontrollplanen 2023 vilket vi ser positivt på.
Har riskanalysen utgått från mål och lagar och regler?	Delvis	I kommunens handbok för riskanalys anges att risker ska tas fram och bedömas med riskvärde. För att bedöma risker ska perspektiven sannolikhet och konsekvens värderas på en skala 1-4. Riskvärdet anger riskens storlek i relation till andra identifierade risker. De risker som har höga riskvärden eller prioriteras högt av annat skäl läggs in i en riskbruttolista. Riskbruttolistan är ett underlag och stöd vid prioritering till vilka kontroller som ska ligga med i förvaltningens internkontrollplan. Vi har tagit del av dokumenterad riskanalys för nämnden inför internkontrollplan 2022. Riskerna har skattats utifrån konsekvens och sannolikhet och bedömts med ett riskvärde. Vi kan inte se att nämnden uppdaterat riskbruttolista inför 2022.
Är roller och ansvar för den interna kontrollen mellan nämnd och förvaltning tydlig?	Ja	Förvaltningens internkontrollsamordnare beskriver att utbildningsdirektören har ansvaret för den interna kontrollen och tar vid behov upp frågor kring intern kontroll i förvaltningsledningsgruppen. Det finns ett årshjul med vilka aktiviteter som ska göras på förvaltningen och i nämnderna under året. Nämnden har fyra internkontrollrepresentanter. På förvaltningen finns en internkontrollsamordnare och en arbetsgrupp med representanter från de olika avdelningarna.
Utvärderas den interna kontrollen i	Ja	Utvärdering av intern kontroll genomförs genom internkontrollrapport som är bilaga till

<p>syfte att säkerställa att den fungerar och tar nämnden/styrelsen del av utvärderingen?</p>		<p>verksamhetsberättelsen. Redovisning sker av samtliga kontrollområden i form av kontrollmoment, kontrollmetod, resultat av kontroll samt åtgärd.</p>
<p>Har nämnden följt upp internkontrollarbetet och hanterat avvikelser?</p>	<p>Ja</p>	<p>Nämnden följer upp internkontrollplanen i delårsrapport 2 och i samband med årsredovisningen. I delårsrapporten redovisas vilka kontroller som genomförts samt de avvikelser som konstaterats i samband med dem. I bilaga till verksamhetsberättelsen redovisas samtliga kontroller 2022 samt resultat och vidtagna åtgärder. Exempel på områden som visat på avvikelse är att flera av de som anställts under året inte genomfört utbildning angående oegentligheter, mutor och jäv, samt att rutinen för barnchecklista och barnkonsekvensanalys efterföljs vid framtagande av beslutsärenden till nämnd inte fungerar fullt ut.</p>

Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnden delvis har en ändamålsenlig styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomi.

Vår bedömning utgår från följande:

- **Löpande styrning, ledning och kontroll, revisionsfråga 1 och 2:** Nämndens löpande styrning, ledning och kontroll har i allt väsentligt skett på ett ändamålsenligt sätt under år 2022.
- **Måluppfyllelse och budgetföljsamhet, revisionsfråga 3:** Nämndens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022. Förvaltningen har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022.
- **Systematisk Intern Kontroll, revisionsfråga 4:** Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har i allt väsentligt varit tillräcklig under år 2022.

Övriga iakttagelser och risker

Ett riskområde som kan konstateras utifrån nämndens rapportering samt tidigare års revisionsiakttagelser är hur nämnden arbetar för att säkerställa tillräcklig personal- och kompetensförsörjning. På grund av svårigheter att rekrytera legitimerade lärare behövs fortsatt arbete med andra befattningar i syfte att underlätta och avlasta lärare inom gymnasieskolan. Vidare beskriver nämnden vid dialog att de ser en risk i att de blir en liten nämnd när vuxenutbildningen flyttas till arbetsmarknadsnämnden. De ser även risk för utmaningar i samband med förflyttningen, exempelvis kring lärare med tjänster inom både gymnasieskolan och vuxenutbildningen.

Bilaga nämndens måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har inom varje målområde beslutat om kommungemensamma och nämndspecifika uppdrag. I tabellen nedan redovisas nämndens prognostiserade måluppfyllelse i delårsrapporten samt måluppfyllelse 2022.

Nämndens måluppfyllelse	Nämndens måluppfyllelse 2022.08.31	Nämndens måluppfyllelse 2022.12.31	Vår bedömning av måluppfyllelse 2022.12.31
Kunskap & kompetens	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Trygghet & inflytande	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Likvärdiga förutsättningar	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Kostnadseffektivt lokalutnyttjande	Uppfylls	Uppfyllt	Uppfyllt
Hög avtalstrohet	Uppfylls	Uppfyllt	Delvis uppfyllt
God ekonomisk styrning	Uppfylls	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Ändamålsenlig förvaltningsorganisation	Ingen bedömning	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Digitaliseringens möjligheter tas tillvara	Ingen bedömning	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Goda arbetsplatser	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt

Hållbart chef- och ledarskap	Ingen bedömning	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
Nya vägar för kompetensförsörjning	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt